

Årsredovisning och koncernredovisning
för räkenskapsåret 2016-01-01 - 2016-12-31

Styrelsen för Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning.

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Koncernen	
Resultaträkning	6
Balansräkning	7
Rapport över förändringar i eget kapital	9
Kassaflödesanalys	10
Moderföretaget	
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Rapport över förändringar i eget kapital	13
Kassaflödesanalys	14
Tilläggsupplysningar	
Redovisningsprinciper m.m.	15
Noter	18

Styrelsens säte: Stockholm

Företagets redovisningsvaluta: Svenska kronor (SEK).

Alla belopp redovisas, om inte annat anges, i tusentals kronor (tkr).

Förvaltningsberättelse

Stiftelsens ändamål

Pensionsstiftelsen, som bildades under 2011, är en gemensam pensionsstiftelse för Lantmännen ek för (769605-2856) och andra svenska företag i vilka Lantmännen ek för direkt eller indirekt via koncernbolag är eller varit delägare, nedan benämnda Arbetsgivarna. Företag som har eller kan komma att lämna koncernen ska även därefter ha del i och rätt att avsätta ytterligare medel till stiftelsen.

Stiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om pension inom ITP 2 och pensionsutfästelser vilka Arbetsgivarna lämnat gentemot sina tjänstemän och deras efterlevande och som kreditförsäkras i Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt.

Pensionsstiftelsen står under tillsyn av Länsstyrelsen i Stockholms län och Finansinspektionen.

Förvaltningsmål

Styrelsen för Lantmännens pensionsstiftelse fastställer en placeringspolicy som utgör det övergripande styrinstrumentet för Stiftelsens verksamhet.

Målet för placeringsverksamheten i Stiftelsen är att uppnå en avkastning på tillgångarna som långsiktigt genererar en återbäring som motsvarar arbetsgivarens pensionsutbetalningar. Stiftelsen utgör en pant för arbetsgivarnas pensionsutfästelser och ska vid en eventuell konkurs i dessa likvideras för att kunna teckna försäkring för de pensionsberättigade.

Det långsiktiga avkastningsmålet har under 2016 varit reallt 3,6%, vilket innebär ett avkastningsmål på 5,3 %. Under 2016 var den uppmätta inflationen 1,7 %.

Tillgångsfördelning och risk

Stiftelsens tillgångsfördelning fastställs i en allokeringsstrategi, som beaktar ovanstående förvaltningsmål. Tillgångarnas förväntade avkastning och risk analyseras i förhållande till förvaltningsmålet.

För respektive tillgångsslag fastställs intervall, som den aktuella tillgångsfördelningen ska ligga inom. Inom de fastställda intervallen genomförs allokeringsförändringar med hänsyn till aktuella marknadsutsikter för avkastning och risk.

Det är styrelsens uppfattning att en balanserad portfölj med ett betydande inslag av reala tillgångar som fastigheter krävs, inklusive en löpande avkastning, för att nå det uppsatta avkastningsmålet med beaktande av en kontrollerad risknivå. Dessutom eftersträvar stiftelsen en diversifiering av tillgångarna i syfte att reducera riskerna.

Tillgångsslag	Normalvikt %	Avvikelseintervall		Vikt (%) 2016-12-31
		Min %	Max %	
Räntebärande värdepapper	15	0	100	14
Fastigheter; aktier i fastighetsbolag samt finansiering av fastighetsbolag	60	0	70	58
Noterade aktier och aktierelaterade instrument	25	0	35	23
Alternativa placeringar	0	0	20	5

Stiftelsens tillgångar är exponerade för finansiella risker i form av marknadsrisk samt likviditets-, kredit- och motpartsrisker. Marknadsrisk är risken för att priset på fastigheter, aktier, räntebärande värdepapper, valutor och andra tillgångar förändras.

Riskhantering är en väsentlig del av verksamheten. Riskbedömning och riskhantering ingår i allt från de enskilda investeringsbesluten, som baseras på bedömningen av förväntad avkastning i förhållande till den risk som investeringen medför, till den totala risken i stiftelsen. Riskhanteringen innefattar även löpande utvärdering av kapitalförvaltarens förmåga och kompetens.

Information om verksamheten

Pensionsstiftelsen förvaltar stiftelsens tillgångar, som förutom värdepapper inkluderar en fastighetskoncern. Fastighetskoncernen består av ett holdingbolag och nio verksamhetsdrivande fastighetsbolag, som i sin tur äger tio fastigheter i Mellansverige.

Huvuddelen av Stiftelsens tillgångar, som inte relateras till fastighetskoncernen, förvaltas i externa aktie- och räntefonder eller genom direktinvesteringar, huvudsakligen i räntebärande värdepapper.

Vakansgraden i uthyrningsbar area uppgick vid årsskiftet till 1 %. Av hyresintäkterna kommer 57 % från företag inom Lantmännenkoncernen. 79 % av gällande hyresavtal löper på mellan 5 och 11 år.

Varken Stiftelsen eller fastighetsbolagen har anställda. Fastighetsbolagen köper alla fastighetsrelaterade tjänster från Lantmännen ek för eller fastighetsbolag som ingår i Lantmännenkoncernen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Verksamheten har bedrivits i samma omfattning under 2016 som under andra halvåret 2015. Vid halvårsskiftet 2015 avyttrades fastigheten Uppsala Kungsängen 1:17 samt att fastigheten Enköping Galgvreten 3:5 förvärvades.

Inga förändringar i Arbetsgivarna har skett under året.

Stiftelsens placerade tillgångar, exklusive marknadsvärdering av fastigheterna i fastighetskoncernen, har under 2016 genererat en avkastning på 4,4 % och inklusive marknadsvärdering av fastigheterna 6,2 %. Detta innebär att avkastningen under 2016, inklusive marknadsvärdering av fastigheterna, överstigit kravet med 0,9 %.

Sedan bildandet av stiftelsen i december 2011, har den genomsnittliga avkastningen på tillgångarna, inklusive marknadsvärdering av fastigheterna, uppgått till 7,8 % per år.

I slutet av december utbetalade Stiftelsen gottgörelse till fem arbetsgivarföretag uppgående till sammanlagt 102 638 tkr (81 104). Ett företag inbetalade 10 000 tkr (0). För ytterligare detaljer om dessa in- och utbetalningar se not 17, Eget kapital.

Förväntad framtida utveckling

Groddens tillgångar är placerade i fastigheter och olika finansiella tillgångsslag på olika marknader. Tillgångarnas avkastning och värde varierar över tid. Placeringarna är gjorda så att förväntad framtida avkastning maximeras utifrån given riskprofil. Kortsiktigt kan värdet på tillgångarna minska, men över tid anser styrelsen att värdetillväxten, enligt vedertagna principer för portföljförvaltning, kommer att matcha pensionsskuldens storlek och tillväxt med stor sannolikhet.

Användandet av finansiella instrument

Stiftelsen placerar delar av sin tillgångsmassa i finansiella instrument, vilka framgår av not 13, Andra långfristiga värdepappersinnehav. I övrigt använder Stiftelsen sig inte av finansiella instrument i sin verksamhet.

Stiftelsens styrelse och placeringsråd

Stiftelsens styrelse svarar för att Stiftelsens förmögenhet är placerad på ett aktsamt sätt och att Stiftelsens medel inte används för annat än Stiftelsens ändamål. Stiftelsen har under året haft 6 protokollförda styrelsemöten.

Styrelsen fastställer placeringsriktlinjer och allokeringsstrategi samt beslutar om förvaltningen av Stiftelsens medel. Uppföljning av tillgångarnas avkastning och risk genomförs löpande av styrelsen och placeringsrådet.

Styrelsen har till sin hjälp ett rådgivande Placeringsråd. Placeringsrådets arbetsområde är tillgångsallokering, kapitalförvaltning, uppföljning och utvärdering. Placeringsrådet har under året haft 4 protokollförda möten.

✓

Styrelsen har under året haft följande sammansättning

Ledamöter utsedda av arbetsgivaren:

<i>Ordinarie ledamöter</i>	<i>Suppleanter</i>
Olof Wogén (ordförande)	Rolf Hallberg
Tove Cederborg	Eva Fröberg
Olov Nyberg	Tomas Börjesson

Ledamöter utsedda av arbetstagarna:

<i>Ordinarie ledamöter</i>	<i>Suppleanter</i>
Morgan Ideskog	Mats Erlandsson
Bo Hellstedt *	C-G Pettersson *
Björn Andersson *	Mats Gustafsson

* Bo Hellstedt är registrerad som ny ordinarie ledamot 2016-03-04. CG Pettersson registrerades som ny suppleant 2016-03-04. Björn Andersson har inte deltagit i styrelsearbetet efter 2016-09-30 men kvarstår formellt som ordinarie ledamot. Kommer att ersättas så snart godkänd ledningsprövning erhållits för tillträdande ledamot.

Placeringsrådet har under året haft följande sammansättning

Olof Wogén (ordförande)
Hans Wallemyr, ledamot Lantmännen ek förs styrelse
Tove Cederborg
Rolf Hallberg
Jonas Pripp, extern finansiell rådgivare
Bo Hellstedt
Peter Davidsson

Andelsförhållanden

Nedan följer en specificering av respektive företags andel av stiftelsens marknadsvärderade egna kapital i relation till respektive pensionsåtagande. Det marknadsvärderade egna kapitalet inkluderar förändringar i marknadsvärdet på de fastigheter som ingår i koncernen. Detta innebär att marknadsvärderat eget kapital skiljer sig från koncernens bokförda egna kapital där fastigheterna värderas till anskaffningsvärde minskat med av- och nedskrivningar.

	2016	2016	2015	2015
	Marknads- värderat eget kapital	Pensions- åtagande	Marknads- värderat eget kapital	Pensions- åtagande
Arbetsgivarföretag, tkr				
Lantmännen ek för	1 156 810	905 395	1 148 339	921 501
Lantmännen Fastigheter AB	4 526	3 745	4 260	3 244
Lantmännen Maskin AB	380 247	341 225	378 035	343 836
Lantmännen Reppe AB	12 011	11 252	11 306	11 290
Lantmännen Unibake Sweden AB	133 346	109 211	129 681	108 017
Swecon Anläggningsmaskiner AB	145 290	135 032	127 341	123 809
Kronfågel AB	152 199	124 415	155 490	127 619
SweHatch AB	7 508	6 277	7 655	6 320
Summa	1 991 937	1 636 552	1 962 107	1 645 636

Flerårsöversikt koncernen*

	2016	2015	2014
Nettoomsättning (tkr)	117 191	111 788	103 002
Resultat efter finansiella poster (tkr)	97 702	66 081	69 375
Rörelsemarginal (%)	60,0%	29,0%	25,4%
Avkastning på eget kapital (%)	5,2%	2,5%	5,4%
Balansomslutning (tkr)	2 015 962	2 011 342	2 041 403
Soliditet (%)	84,8%	85,2%	85,8%

* Koncernen bildades i mitten av december 2011 och det första egentliga verksamhetsåret var 2012. Årsredovisningen för 2014 är den första som omfattar en koncernredovisning. Årsredovisningen har upprättats enligt BFNAR 2012:1 (K3) och några skillnader mot tidigare redovisade jämförelsetal, som en effekt av övergången till K3, finns således inte.

V

Koncernens resultaträkning

Tkr	Not	2016-01-01 - 2016-12-31	2015-01-01 - 2015-12-31
Nettoomsättning	1, 3	117 191	111 788
		117 191	111 788
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader	2	-29 719	-51 185
Avskrivningar och nedskrivningar (samt återföring därav) av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-17 174	-28 238
		-46 893	-79 423
Rörelseresultat		70 298	32 365
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	6	12 007	18 039
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	16 717	17 505
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-1 320	-1 828
		27 404	33 716
Resultat efter finansiella poster		97 702	66 081
Skatt på årets resultat	9	-9 611	-23 251
Årets resultat		88 091	42 830

Det finns inga innehav utan bestämmande inflytande i ägda företag

✓

Koncernens balansräkning

Tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	10	1 092 213	1 094 477
Inventarier, verktyg och installationer	10	60 645	70 456
Pågående nyanläggningar	10	1 672	1 650
		1 154 530	1 166 583
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	13	787 059	752 549
Andra långfristiga fordringar	14	-	985
		787 059	753 534
Summa anläggningstillgångar		1 941 589	1 920 117
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		369	0
Aktuell skattefordran		-	427
Övriga fordringar		5 674	7 697
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	7 542	7 503
		13 585	15 627
Kassa och bank	16	60 787	75 598
Summa omsättningstillgångar		74 372	91 225
SUMMA TILLGÅNGAR		2 015 961	2 011 342

Koncernens balansräkning

Tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		1 620 504	1 670 312
Årets resultat		88 091	42 830
		1 708 595	1 713 142
Eget kapital hänförligt till stiftelsens delägare		1 708 595	1 713 142
<i>Avsättningar</i>			
Uppskjuten skatteskuld	18	96 372	96 419
		96 372	96 419
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	19	195 000	195 000
		195 000	195 000
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		3 923	0
Aktuella skatteskulder		3 502	0
Övriga skulder		3 216	2 989
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	5 353	3 792
		15 994	6 781
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 015 961	2 011 342

2

Rapport över förändringar i koncernens egna kapital

Tkr	Not	Stiftelsekapital	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2015-01-01		1 657 260	94 156	1 751 416
Omföring resultat föregående år		94 156	-94 156	0
<i>Transaktioner med ägare:</i>				
Lämnad gottgörelse	17	-81 104	-	-81 104
Årets resultat		-	42 830	42 830
Utgående balans 2015-12-31		1 670 312	42 830	1 713 142
Ingående balans 2016-01-01		1 670 312	42 830	1 713 142
Omföring resultat föregående år		42 830	-42 830	0
<i>Transaktioner med ägare:</i>				
Tillfört kapital	17	10 000	-	10 000
Lämnad gottgörelse	17	-102 638	-	-102 638
Årets resultat		-	88 091	88 091
Utgående balans 2016-12-31		1 620 504	88 091	1 708 595

✓

Koncernens kassaflödesanalys

	2016-01-01 - 2016-12-31	2015-01-01 - 2015-12-31
Tkr		
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	70 298	32 365
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Avskrivningar och nedskrivningar	17 174	28 238
Förlust vid försäljning och utrangering av anläggningstillgångar	533	17 836
	88 005	78 439
Erhållen ränta	30 160	32 321
Erlagd ränta	-1 320	-1 828
Betald inkomstskatt	-5 729	-11 465
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	111 116	97 467
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av rörelsefordringar	899	3 506
Förändring av rörelseskulder	5 980	-30 814
Kassaflöde från den löpande verksamheten	117 995	70 159
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5 654	-99 623
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-	101 035
Investering i finansiella placeringar	-223 899	-152 303
Avyttring av finansiella placeringar	189 385	139 969
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-40 168	-10 922
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Upptagna lån	-	7 619
Tillfört kapital	10 000	-
Utbetald gottgörelse	-102 638	-81 104
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-92 638	-73 485
Årets kassaflöde	-14 811	-14 248
Likvida medel vid årets början	75 598	89 846
Likvida medel vid årets slut	60 787	75 598

W

Moderföretagets resultaträkning

Tkr	Not	2016-01-01 - 2016-12-31	2015-01-01 - 2015-12-31
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Övriga externa kostnader		-1 836	-530
Rörelseresultat	2, 5	-1 836	-530
<i>Resultat från finansiella poster</i>			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	6	12 007	18 039
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	7	30 188	35 460
		42 195	53 499
Resultat efter finansiella poster		40 359	52 969
Skatt på årets resultat	9	-3 825	-2 630
Årets resultat		36 534	50 339

✓

Moderföretagets balansräkning

Tkr	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
<i>Anläggningstillgångar</i>			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	11	25 008	25 008
Fordringar hos koncernföretag	12	768 000	833 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	13	787 059	752 549
Andra långfristiga fordringar	14	-	-
		1 580 067	1 610 557
Summa anläggningstillgångar		1 580 067	1 610 557
<i>Omsättningstillgångar</i>			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Aktuell skattefordran		3 563	2 401
Övriga fordringar		4	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	3 698	5 134
		7 265	7 535
Kassa och bank	16	38 752	64 096
Summa omsättningstillgångar		46 017	71 631
SUMMA TILLGÅNGAR		1 626 084	1 682 188

Moderföretagets balansräkning

	Not	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
<i>Eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		1 589 380	1 631 679
		1 589 380	1 631 679
Årets resultat		36 534	50 339
		36 534	50 339
Eget kapital hänförligt till stiftelsens delägare		1 625 914	1 682 018
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Aktuella skatteskulder		0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	170	170
		170	170
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 626 084	1 682 188

Rapport över förändringar i moderföretagets egna kapital

Tkr	Not	Stiftelse- kapital	Årets resultat	Totalt
Ingående balans 2015-01-01		1 640 795	71 988	1 712 783
Omföring resultat föregående år		71 988	-71 988	0
<i>Transaktioner med ägare:</i>				
Lämnad gottgörelse	17	-81 104	-	-81 104
Årets resultat		-	50 339	50 339
Utgående balans 2015-12-31		1 631 679	50 339	1 682 018
Ingående balans 2016-01-01		1 631 679	50 339	1 682 018
Omföring resultat föregående år		50 339	-50 339	0
<i>Transaktioner med ägare:</i>				
Tillfört kapital	17	10 000	-	10 000
Lämnad gottgörelse	17	-102 638	-	-102 638
Årets resultat		-	36 534	36 534
Utgående balans 2016-12-31		1 589 380	36 534	1 625 914

W

Moderföretagets kassaflödesanalys

	2016-01-01 - 2016-12-31	2015-01-01 - 2015-12-31
Tkr		
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-1 836	-530
	-1 836	-530
Erhållen ränta	43 631	50 098
Betald inkomstskatt	-4 987	-11 616
Kassaflöde från den löpande verksamheten	36 808	37 952
före förändringar av rörelsekapital		
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av rörelseskulder	-	-112
Kassaflöde från den löpande verksamheten	36 808	37 840
<i>Investeringsverksamheten</i>		
Förändring i utlåning till dotterföretag	65 000	50 000
Investering i finansiella placeringar	-223 899	-152 303
Avyttring av finansiella placeringar	189 385	139 969
Kassaflöde från investeringsverksamheten	30 486	37 666
<i>Finansieringsverksamheten</i>		
Tillfört kapital	10 000	-
Utbetald gottgörelse	-102 638	-81 104
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-92 638	-81 104
Årets kassaflöde	-25 344	-5 598
Likvida medel vid årets början	64 096	69 694
Likvida medel vid årets slut	38 752	64 096

W

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper m.m.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Moderföretaget tillämpar BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) och upprättades första gången 2014.

Tillgångar, avsättningar och skulder värderas utifrån anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Bedömningar och uppskattningar

Bedömningar görs för att bestämma uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder. Uppskjutna skattefordringar, som huvudsakligen är hänförliga till underskottsavdrag, redovisas som fordran när det bedöms sannolikt att de uppskjutna skattefordringarna kommer att kunna utnyttjas för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Andra antaganden avseende utfallet på dessa framtida beskattningsbara vinster liksom förändrade skattesatser och skatteregler kan resultera i betydande skillnader i värderingen av uppskjutna skatter.

Bedömning vad gäller nedskrivning av anläggningstillgångar görs utifrån bedömda marknadsvärden, som mestadels bygger på nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden. Det framtida kassaflödet baseras på antaganden utifrån styrelsens bästa uppskattning av de ekonomiska förutsättningar som kommer att föreligga under tillgångens återstående livslängd, främst befintliga hyreskontrakt. Nedskrivning görs om det beräknade nyttjandevärdet understiger det redovisade värdet.

Gjorda antaganden om framtiden och andra väsentliga källor till osäkerhet i uppskattningar på balansdagen skulle kunna innebära en betydande risk för en väsentlig justering av redovisade värden för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderföretaget och samtliga dotterföretag. Med dotterföretag avses de företag i vilka moderföretaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. Samtliga dotterföretag ägs till 100 procent. I koncernredovisningen ingår dotterföretagen från den dag koncernen erhåller bestämmande inflytande tills den dag det inte längre föreligger. Dotterföretagens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper.

I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet efter avdrag för uppskjuten skatt. Detta innebär att koncernföretagens obeskattade reserver i koncernens balansräkning fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Intäktsredovisning

Koncernens rörelseintäkter består av hyresintäkter från uthyrda lokaler.

Intäkten redovisas till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Hyrorna inbetalas normalt i förskott och periodiseras till den period de avser.

Ränta och utdelning

Ersättning i form av ränta eller utdelning redovisas som intäkt när det är sannolikt att räntan eller utdelningen kommer att erhållas och när inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ränta redovisas som intäkt enligt den så kallade effektivräntemetoden.

Utdelning redovisas som intäkt när aktieägarens rätt till betalning är säkerställd.

Låneutgifter

Utgifter för lånat kapital periodiseras över lånens löptid.

W

Leasingavtal

Koncernen som leasegivare

Koncernen har leasingverksamhet i form av uthyrning av lokaler.

Då de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med de uthyrda tillgångarna inte har övergått till leasetagaren klassificeras leasingen som operationell leasing. De uthyrda tillgångarna omfattar koncernens hela fastighetsinnehav och omfattar således samtliga redovisade materiella anläggningstillgångar.

Leasingavgifterna, inklusive eventuellt första rabatterad hyra, redovisas linjärt över leasingperioden.

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Skatt

Skatt utgörs av avkastningsskatt, aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skattekostnad redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt också redovisas i eget kapital.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatt erläggs av Stiftelsen och är en schablonskatt som tas ut på ett kapitalunderlag som uppgår till värdet av Stiftelsens tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet och det redovisade värdet på tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt värderas till nominellt belopp och beräknas med tillämpning av den skattesats och de skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det bedöms sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden. Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder netto redovisas när de är hänförliga till samma skattemyndighet och berörda bolag har en legal rätt att kvitta skattefordringar mot skatteskulder.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter för en materiell anläggningstillgång ökar anskaffningsvärdet endast om det är troligt att koncernen får framtida ekonomisk nytta av den tillkommande utgiften. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Materiella anläggningstillgångar har delats upp på betydande komponenter när komponenterna har väsentligt olika nyttjandeperioder.

Avskrivningsbart belopp utgörs av anskaffningsvärdet minskat med ett beräknat restvärde, fastställt vid anskaffningstillfället i då rådande prisnivå. Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader	
Stomme	70/100 år
Tak, tegel/betong	50 år
Tak, övriga	25 år
Fasad, tegel/sten/betong	100 år

W

Fasad, puts/plåt/övrigt	50 år
Fasad, underhåll/förlängd livslängd	25 år
Golv, betong/sten	100 år
Golv, klinker	50 år
Golv, övrigt	25 år
Innertak	100 år
Innertak, undertak	25 år
Installationer, hiss/schakt	100 år
Installationer, stammar/kanaler	50 år
Installationer, maskiner	25 år
Markanläggningar	20 år
Byggnads- och maskininventarier	10 år
Hyresgäst Anpassningar	Hyreskontraktets löptid, längst 25 år

Nedskrivningar

Det redovisade värdet på tillgångarna provas fortlöpande. Vid varje bokslutstillfälle görs en bedömning om det föreligger någon indikation på att tillgångarnas värde minskat så att det föreligger ett nedskrivningsbehov. För dessa tillgångar beräknas tillgångens återvinningsvärde. Med återvinningsvärde avses det högsta av en tillgångs verkliga värde, med avdrag för försäljningskostnader, och dess nyttjandevärde. Nedskrivning görs till återvinningsvärdet om detta understiger det redovisade värdet. Tidigare redovisad nedskrivning återförs om skälen för den tidigare nedskrivningen inte längre föreligger. Återföring sker dock inte med ett belopp större än att det bokförda värdet uppgår till vad det hade varit om nedskrivning inte hade redovisats tidigare år.

Med en tillgångs nyttjandevärde avses nuvärdet av de bedömda framtida kassaflöden som förväntas genom att använda tillgången och det beräknade restvärdet vid slutet av nyttjandeperioden. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en räntesats före skatt som är tänkt att beakta marknadens bedömning av riskfri ränta och risk förknippad med den specifika tillgången.

Förvaltningsfastigheter

Samtliga materiella anläggningstillgångar är förvaltningsfastigheter och deras verkliga värde anges som tilläggsupplysning i not 10, Materiella anläggningstillgångar. Verkligt värde fastställs för samtliga fastigheter en gång per år genom extern värdering.

Finansiella instrument

Stiftelsen tillämpar K3:s kapitel 12 och värderar vissa finansiella instrument till verkligt värde.

Finansiella tillgångar som handlas på en marknad redovisas i balansräkningen på affärsdagen, det vill säga då de väsentliga rättigheterna och riskerna övergår mellan parterna. Fordran på eller skulden till motparten mellan affärsdag och likviddag redovisas netto under kortfristiga fordringar/skulder.

Stiftelsens finansiella instrument är till största delen prissatta på officiella marknadsplatser och värdering har skett till officiellt noterade priser. Skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde redovisas som ett realiserat resultat på balansdagen.

För finansiella instrument noterade på en auktoriserad börs används i första hand den senaste betalkursen som verkligt värde, i andra hand genomsnittet mellan köp- och säljkurs.

För onoterade finansiella instrument, eller om marknaden för en viss finansiell tillgång inte är aktiv, fastställs värdet genom tillämpning av vedertagna värderingstekniker, varvid antaganden görs som baseras på de marknadsförhållanden som råder på balansdagen.

För finansiella tillgångar med kort löptid antas verkligt värde överensstämmande med anskaffningsvärdet justerat för eventuell nedskrivning. I de fall verkligt värde på ett eget kapitalinstrument inte går att fastställa redovisas de till anskaffningsvärde justerat för eventuell nedskrivning.

Värdering av finansiella instrument görs enligt post för post-principen.

Vid beräkning av realisationsvinst eller realisationsförlust används genomsnittsmetoden där så är tillämpligt.

Fordringar, skulder och avsättningar

Om inget annat anges ovan värderas kortfristiga fordringar till det lägsta av dess anskaffningsvärde och det belopp varmed de beräknas bli reglerade. Långfristiga fordringar och långfristiga skulder värderas efter det första värderingstillfället till upplupet

anskaffningsvärde. Övriga tillgångar redovisas till anskaffningsvärde om inget annat anges ovan. Övriga skulder och avsättningar värderas till de belopp varmed de beräknas bli reglerade.

Särskilda redovisningsprinciper - Moderföretaget

Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Noter

Not 1 Nettoomsättningens fördelning

Koncernens nettoomsättning hänförs i sin helhet till uthyrning av lokaler och all verksamhet finns i Sverige.

Not 2 Rörelsens kostnader

I övriga externa kostnader ingår **arvode till revisorer** enligt nedan:

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016	2015	2016	2015
<i>Ernst & Young</i>				
Revisionsuppdraget	295	241	139	141
	295	241	139	141

Not 3 Leasingavtal

Koncernen som leasegivare

Koncernens fastighetsföretag har leasingverksamhet i form av uthyrning av lokaler. Samtliga leasingavtal klassificeras som operationell leasing.

För dessa operationella leasingavtal förfaller de framtida betalningarna för icke uppsägningsbara leasingavtal enligt nedan. Erhållna leasingavgifter under året uppgick till 106 467 tkr (111 026).

	Koncernen	
	2016	2015
Framtida minimileaseavgifter förfaller till betalning:		
Inom 1 år	99 004	100 255
Senare än 1 år men inom 5 år	353 770	349 158
Senare än 5 år	259 643	394 005
	712 417	843 418

Koncernen som leasetagare

Vissa av koncernens fastigheter innehas med tomträtt. Tomträttsavgifterna redovisas som operationell leasing och årets leasingavgift uppgick till 2 564 tkr (2 565). De framtida betalningarna för icke uppsägningsbara avtal framgår nedan.

	Koncernen	
	2016	2015
Framtida minimileaseavgifter förfaller till betalning:		
Inom 1 år	2 564	2 562
Senare än 1 år men inom 5 år	9 210	9 730
Senare än 5 år	4 250	6 292
	16 024	18 584

Not 4 Anställda och personalkostnader

Det finns inga anställda varken i moderföretaget eller i dotterföretagen och inga löner har utbetalats.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016	2015	2016	2015
Andel kvinnor i styrelsen	17%	26%	17%	33%
Andel män i styrelsen	83%	74%	83%	67%

Not 5 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Det förekommer ingen försäljning eller inköp av varor och tjänster mellan företag i koncernen.

Not 6 Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016	2015	2016	2015
Erhållna utdelningar	2 933	2 948	2 933	2 948
Resultat vid avyttringar	9 074	15 091	9 074	15 091
	12 007	18 039	12 007	18 039

Not 7 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016	2015	2016	2015
Ränteintäkter från koncernföretag	-	-	13 540	17 905
Övriga ränteintäkter	6 831	8 748	6 762	8 798
Övriga finansiella intäkter	1 931	2 280	1 931	2 280
Förändring i verkligt värde på värdepapper	7 955	6 477	7 955	6 477
	16 717	17 505	30 188	35 460

Not 8 Räntekostnader och liknande resultatposter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016	2015	2016	2015
Övriga räntekostnader	-1 320	-1 828	-	-
	-1 320	-1 828	-	-

Not 9 Skatt på årets resultat

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016	2015	2016	2015
Aktuell skatt	5 833	1 232	-	-
Avkastningsskatt	1 731	2 618	1 731	2 618
Justering avseende tidigare år	2 094	10	2 094	12
Förändring av uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-9 917	-6 955	-	-
Förändring av uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag	9 870	26 346	-	-
Summa redovisad skatt	9 611	23 251	3 825	2 630

I noten anges skattekostnader som positiva belopp och skatteintäkter som negativa belopp.

✓

Genomsnittlig effektiv skattesats	9,8%	35,2%	9,5%	5,0%
Avstämning av effektiv skattesats				
Redovisat resultat före skatt	97 702	66 081	40 359	52 969
Skatt på redovisat resultat enligt gällande inkomst-skattesats (22%):	21 494	14 538	8 879	11 653
Skatteeffekt av:				
Skillnad mellan bokföringsmässiga och skattemässiga avskrivningar på byggnader	-6 712	14 476	-	-
Effekt av särskilda skatteregler i Stiftelsen ^{*)}	-7 148	-9 035	-7 148	-9 035
Övrigt	1 977	3 272	2 094	12
Redovisad skatt	9 611	23 251	3 825	2 630
Effektiv skattesats	9,8%	35,2%	9,5%	5,0%

*) Stiftelsen betalar endast avkastningsskatt på pensionsmedel.

Upplysningar om uppskjuten skattefordran och skatteskuld

Vad avser förändringen av uppskjuten skatteskuld, se not 18, Uppskjuten skatteskuld.

Not 10 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar finns enbart i koncernens fastighetsföretag.

	Koncernens Byggnader och mark		Koncernens Inventarier		Koncernens Pågående nyanläggningar	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden	1 197 407	1 192 382	98 105	98 105	1 672	1 650
Ackumulerade avskrivningar	-105 194	-86 788	-37 460	-27 649	-	-
Ackumulerade nedskrivningar	-	-11 117	-	-	-	-
Redovisat värde	1 092 213	1 094 477	60 645	70 456	1 672	1 650
Redovisat värde vid årets början	1 094 477	1 112 111	70 456	84 586	1 650	193
Investeringar	-	111 494	-	-	5 654	5 436
Försäljningar och utrangeringar	-533	-115 040	-	-3 959	-	-
Årets avskrivning enligt plan	-18 480	-18 067	-9 811	-10 171	-	-
Under året återförda nedskrivningar	11 117	-	-	-	-	-
Omklassificeringar	5 632	3 979	-	-	-5 632	-3 979
Utgående redovisat värde	1 092 213	1 094 477	60 645	70 456	1 672	1 650

Uppgifter om förvaltningsfastigheter

Koncernens hela anläggningssinnehav utgörs av fastigheter, som samtliga är förvaltningsfastigheter.

	2016-12-31	2015-12-31
Redovisat värde, totalt	1 154 530	1 166 583
Verkligt värde, totalt	1 437 000	1 400 900

Beräkning av verkligt värde

Koncernen anlitar extern expertis för beräkning av fastigheternas verkliga värden. Samtliga fastigheter värderas till verkligt värde minst en gång varje år.

✓

Övriga upplysningar

Det finns inga begränsningar i koncernens rätt att avyttra fastigheterna eller disponera hyresinkomster och försäljningslikvid inom ramen för de åtaganden Stiftelsen har gentemot Arbetsgivaren och dess anställda.

Det finns inga väsentliga åtaganden från koncernens sida vad gäller underhåll och förbättringar av fastigheterna.

Not 11 Andelar i koncernföretag

	Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden	25 008	25 008
Redovisat värde	25 008	25 008
Redovisat värde vid årets början	25 008	25 008
Utgående redovisat värde	25 008	25 008

Specifikation av andelar i koncernföretag

Namn	Org.nr.	Säte	Andel procent	Antal andelar	Bokfört värde
Fastighets AB Grodden	556866-9898	Stockholm	100%	250 000	25 008
					25 008

Not 12 Fordringar hos koncernföretag

	Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	833 000	883 000
Amorteringar, avgående fordringar	-65 000	-50 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	768 000	833 000
Utgående redovisat värde	768 000	833 000

Not 13 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	670 950	665 093	670 950	665 093
Årets anskaffningar	223 899	152 303	223 899	152 303
Försäljningar	-197 344	-146 446	-197 344	-146 446
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	697 505	670 950	697 505	670 950
Ingående värdering	81 599	75 122	81 599	75 122
Orealiserad förändring under året	24 017	20 874	24 017	20 874
Realiserad förändring under året	-16 062	-14 397	-16 062	-14 397
Utgående värdering	89 554	81 599	89 554	81 599
Utgående redovisat värde	787 059	752 549	787 059	752 549

Samtliga värdepappersinnehav finns i moderföretaget. Värdering görs till verkligt värde.

Innehav per 2016-12-31

	<i>Anskaffnings- värde</i>	<i>Verkligt värde</i>	<i>Orealiserat värde</i>
Värdepapper, tkr			
Totalt aktieindexobligationer	34 070	32 230	-1 840
Totalt aktier	40 212	46 703	6 491
Totalt aktiefonder	436 742	517 225	80 483
Summa aktier och andelar	511 024	596 158	85 134
Totalt kreditmarknadsinstrument	76 481	76 364	-117
Totalt räntefonder	110 000	114 537	4 537
Summa räntebärande värdepapper	186 481	190 901	4 420
Summa värdepapper totalt per 2016-12-31	697 505	787 059	89 554

Innehav per 2015-12-31

	<i>Anskaffnings- värde</i>	<i>Verkligt värde</i>	<i>Orealiserat värde</i>
Värdepapper, tkr			
Totalt aktieindexobligationer	64 070	59 543	-4 527
Totalt aktier	10 084	10 472	388
Totalt aktiefonder	469 108	551 613	82 505
Summa aktier och andelar	543 262	621 628	78 366
Totalt kreditmarknadsinstrument	56 481	57 198	717
Totalt räntefonder	71 207	73 723	2 516
Summa räntebärande värdepapper	127 688	130 921	3 233
Summa värdepapper totalt per 2015-12-31	670 950	752 549	81 599

Not 14 Andra långfristiga fordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärden	985	0	-	-
Tillkommande fordringar	-	985	-	-
Amorteringar, avgående fordringar	-985	-	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	985	-	-
Utgående redovisat värde	0	985	-	-

✓

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna ränteintäkter	3 698	5 134	3 698	5 134
Förutbetalda hyreskostnader	2 987	1 241	-	-
Förutbetalda försäkringspremier	438	724	-	-
Övriga förutbetalda kostnader	419	404	-	-
	7 542	7 503	3 698	5 134

Not 16 Kassa och bank

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Kassamedel	60 787	75 598	38 752	64 096
	60 787	75 598	38 752	64 096

Not 17 Förändring av eget kapital

Tillskott från och gottgörelse till delägare i stiftelsen fördelar sig enligt nedan:

	Tillskott		Gottgörelse	
	2016	2015	2016	2015
Lantmännen ek för	-	-	-63 204	-55 042
Lantmännen Fastigheter AB	-	-	-	-
Lantmännen Maskin AB	-	-	-21 384	-19 191
Lantmännen Reppe AB	-	-	-	-
Lantmännen Unibake Sweden AB	-	-	-4 429	-6 301
Swecon Anläggningsmaskiner AB	10 000	-	-	-
Kronfågel AB	-	-	-12 997	-545
SweHatch AB	-	-	-624	-25
Summa	10 000	-	-102 638	-81 104

Not 18 Uppskjuten skatteskuld

All uppskjuten skatt finns i den svenska fastighetskoncernen. Uppskjuten skattefordran har därför kvittats mot uppskjuten skatteskuld. Uppskjuten skattefordran avser i sin helhet underskottsavdrag.

	Koncernen	
	2016-12-31	2015-12-31
<i>Uppskjuten skattefordran</i>		
Belopp vid årets ingång	0	0
Tillkommande skattefordringar	1	9 871
Nettning mot uppskjuten skatteskuld	-1	-9 871
	0	0
<i>Uppskjuten skatteskuld</i>		
Belopp vid årets ingång	96 419	72 510
Tillkommande skatteskulder	9 871	14 389
Övriga resultatförda förändringar	-9 917	19 391
Nettning mot uppskjuten skattefordran	-1	-9 871
Belopp vid årets slut	96 372	96 419

Se även not 9, Skatt, på årets resultat.

V

Not 19 Långfristiga skulder

	Koncernen	
	2016-12-31	2015-12-31
Förfaller senare än 5 år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	195 000	195 000
	195 000	195 000

Not 20 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Övriga upplupna kostnader	4 748	3 773	170	170
Förutbetalda hyresintäkter	605	19	-	-
	5 353	3 792	170	170

Not 21 Ställda säkerheter

	Koncernen	
	2016-12-31	2015-12-31
Säkerheter ställda för egna skulder till kreditinstitut:		
Fastighetsinteckningar	195 000	195 000
Summa ställda säkerheter	195 000	195 000

Not 22 Eventualförpliktelser

	Moderföretaget	
	2016-12-31	2015-12-31
Borgensförbindelse till förmån för koncernföretag	195 000	195 000
Summa eventualförpliktelser	195 000	195 000

W

Not 23 Uppllysning om vissa transaktioner med närstående

Företag som är delägare i Stiftelsen är i vissa fall även hyresgäster i de fastigheter som koncernen äger. Koncernen köper även tjänster av vissa delägare i Stiftelsen. Alla dessa transaktioner sker på marknadsmässiga villkor.

	Koncernen	
	2016	2015
Hyresintäkter från företag som är delägare i Stiftelsen	44 817	40 052
Hyresintäkter från övriga företag inom Lantmännenkoncernen	16 059	16 829
Inköp från företag som är delägare i Stiftelsen	8 047	8 143
Inköp från övriga företag inom Lantmännenkoncernen	701	0

Not 24 Nyckeltalsdefinitioner

Rörelsemarginal

Rörelseresultat i procent av nettoomsättningen

Avkastning på eget kapital

Resultat efter skatt i procent av genomsnittligt eget kapital

Soliditet

Eget kapital i procent av balansomslutning

W

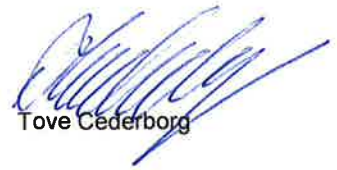
Stockholm den 15 maj 2017

Olof Wogen
Ordförande

Olov Nyberg

Tove Cederborg

Morgan Ideskog

Björn Andersson

Bo Hellstedt

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 juni 2017

Ernst & Young AB

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden, org.nr 802477-3700

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden för år 2016

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderstiftelsens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderstiftelsen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Lantmännens Gemensamma Pensionsstiftelse Grodden för år 2016.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Stockholm den 29 juni 2017

Ernst & Young AB

Anders Kriström
Auktoriserad revisor